

Høring – registrering av alvorlig arvelig sykdom i Dogweb

Hittil har det kun vært resultater av tradisjonelle screeningundersøkelser som har blitt registrert på Dogweb. Nå ønsker vi å få i stand et system for at veterinærer med eiers samtykke, kan rapportere inn tilfeller av alvorlig, arvelig sykdom til NKK, slik at disse fremkommer i Dogweb. Dette vil være et verdifullt verktøy for oppdrettere og raseklubber.

Oppsummering:

Det kan være hensiktsmessig å åpne for sentral registrering av alvorlig arvelig sykdom, utover de tradisjonelle screeningsundersøkelsene. Mange eiere ønsker å melde inn alvorlig sykdom hos hunden sin, men hittil har ikke NKK sentralt hatt noe system for å arkivere slike opplysninger på en hensiktsmessig måte. I tillegg til den uheldige signaleffekten dette har overfor hundeeierne, lar vi også svært nyttig informasjon gå tapt.

Mange av de viktigste helseutfordringene hos hund, som for eksempel hudproblemer, kan kun diagnostiseres gjennom en helhetlig vurdering av hundens klinisk bilde. Det gjør dem uegnede for tradisjonelle screeningprogrammer, og innrapportering av kliniske tilfeller kan være en bedre egnet metode for kartlegging.

Det er en forutsetning at det stilles høye krav både til sikker diagnostisering og at sykdommen har stor klinisk betydning for hunden. Det bør være opp til veterinæren å gjøre denne vurderingen, og vi ønsker derfor at veterinæren legger diagnosen direkte inn i Dogweb. Det må selvsagt utarbeides klare retningslinjer for hva som kan rapporteres og ikke. Hensikten er ikke at *alt* skal rapporteres, men at informasjon om hunder som rammes av *alvorlig arvelig sykdom* skal være tilgjengelig på Dogweb, slik at den kan nyttiggjøres i avlsarbeidet.

Desto mer informasjon oppdrettere og raseklubber har om hundepopulasjonene, jo bedre avgjørelser kan de ta i avlsspørsmål. Så lenge veterinæren går god for diagnosen og eier ønsker å dele informasjon, ser vi ingen grunn til at ikke diagnosen bør være tilgjengelig i Dogweb. Vi håper dere vil gi deres støtte til forslaget, og ber om en tilbakemelding innen 22.5.2017.

Bakgrunn:

Det kan være hensiktsmessig å åpne for sentral registrering av alvorlig arvelig sykdom, utover de tradisjonelle screeningsundersøkelsene. Hovedhensikten med denne rapportmuligheten er å få informasjon om hundenes helsetilstand ut på Dogweb, slik at den kan nyttiggjøres i avlsarbeidet.

En del av de viktigste helseutfordringene hos hund, som for eksempel hudproblemer og allergi, kan bare diagnostiseres gjennom en helhetsvurdering av hundens kliniske symptomer, sett i sammenheng med prøveresultater og sykehistorie. Det gjør dem uegnede for tradisjonelle «screeningprogrammer».

Samtidig har mange av disse sykdommene høy arvegrad og stor betydning for hundenes velferd. Det er altså svært viktig at vi legger vekt på dem i avlsarbeidet, jf. pkt. 4.9 i NKKs avlsstrategi. Ettersom det er vanskelig å screene for sykdommer som hudproblemer, epilepsi, hormonelle sykdommer med flere, kan innrapportering av kliniske tilfeller være en bedre egnet metode.

Administrasjonen får relativt ofte henvendelser fra eiere som vil melde inn alvorlig sykdom hos hunden sin. De ser det som en selvfølge at det er informasjon NKK er interessert i, og blir overrasket over at diagnosen ikke kan registreres på Dogweb. Dette har en dårlig signaleffekt overfor hundeeierne og kan gi inntrykk av at «NKK ikke bryr seg». I tillegg risikerer vi at svært viktig informasjon går tapt.

Administrasjonen henviser alltid til raseklubben, men får også signaler fra en del klubber om at de er usikre på hvordan de skal håndtere disse rapportene. I små rasemiljøer kan det være utfordrende for klubben å viderefremme slik informasjon til oppdretterne uten å bli mistenkt for å henge ut noen. Dersom informasjonen heller kunne vært lett tilgjengelig for alle via Dogweb, ville ikke tillitsvalgte i klubben bli satt i slike situasjoner, og de ville heller ikke få arbeidet med å føre registre og publisere informasjon. Man ville også redusere faren for at informasjon går tapt i takt med skiftende styre i klubben.

For oppdrettere vil det å ha informasjon om sykdomstilfeller i rasen lett tilgjengelig på Dogweb være et svært nyttig hjelpemiddel i seleksjon og kombinasjon av avlsdyr. At samtlige oppdrettere i rasen har tilgang på det som finnes av informasjon om populasjonen, vil komme øvrige oppdrettere og ikke minst rasen som helhet til gode.

Forslaget var oppe i Sunnhetsutvalget 6.4.2016. Følgende vedtak ble fattet:

Vedtak:

Sunnhetsutvalget anbefaler at Hovedstyret vedtar at det innføres sentral registrering av alvorlig, arvelig sykdom slik det er skissert i notatet. Sunnhetsutvalget anbefaler at helseavdelingen ferdigstiller arbeidet og innfører ordningen når de har utarbeidet et godt og kvalitetssikret system for innrapportering.

Forslaget var deretter oppe i Hovedstyret 18. oktober 2016. Følgende vedtak ble fattet:

148 – SENTRAL REGISTRERING AV ALVORLIG OG ANTATT ARVELIG SYKDOM SOM HAR BETYDELIG NEGATIV EFFEKT PÅ HUNDENS LIVSKVALITET OG/ELLER NØDVENDIGGJØR LIVSVARIG MEDISINERING ELLER OPERASJON.

Hovedstyret vedtok at sunnhetsutvalgets anbefaling om at det innføres sentral registrering av alvorlig, arvelig sykdom sendes på høring til rasemiljøene for innspill før Helseavdelingen utarbeider retningslinjer og forslag til løsning. Hovedstyret behandler saken etter høringen er gjennomført og forslag til løsning og retningslinjer er utarbeidet.

NKK har i lang tid registrert resultater av screeningundersøkelser som for eksempel HD og øyelysning, men det har så langt ikke vært mulig å rapportere andre sykdommer. I og med at informasjonen vil bli brukt i avlsarbeid, og muligens også i forskning, er det svært viktig at diagnosene er kvalitetssikrede. Det må derfor stilles høye krav både til sikker diagnostisering og at sykdommen har stor klinisk betydning for hunden.

At diagnosen sendes direkte fra behandlende veterinær til Dogweb sikrer en korrekt diagnose. Både veterinær og eier må ansvarliggjøres, og må ved sin signatur bekrefte at diagnosen tilfredsstillende visse krav.

Vi foreslår følgende kriterier for at en diagnose skal kunne registreres:

- Sykdommen skal med rimelig sikkerhet kunne sies å være arvelig, og andre mulige årsaker som infeksjon, skade, forgiftning, feilernæring eller vannskjøtsel skal være utelukket.
- Sykdommen skal enten ha en betydelig negativ effekt på hundens livskvalitet, eller føre til at livsvarig medisinerings eller operasjon er påtrengende nødvendig.
- Diagnosen skal være sikker.

Tenkte eksempler på diagnoser som kan rapporteres:

- Atopisk dermatitt som krever livsvarig immunsupprimerende behandling eller allergenspesifikk immunterapi. Diagnosen skal kun rapporteres når andre mulige årsaker til symptomene er utelukket.
- Idiopatisk epilepsi. Diagnosen skal kun rapporteres dersom hunden er grundig utredet og bakenforliggende årsaker ikke kan identifiseres.
- Entropion/ektropion som er så alvorlig at operasjon er nødvendig

Tenkte eksempler på diagnoser som *ikke* kan rapporteres:

- Forbigående allergiske reaksjoner mot et enkelt produkt eller matvare (for eksempel et bestemt ektoparasittmiddel, en spesiell type sjampo eller en konkret matvare). Kan ikke rapporteres dersom livsvarig medisinerings er unødvendig og hundens livskvalitet er upåvirket (når produktet unngås).
- Enkelttilfeller av nevrologiske symptomer der for eksempel forgiftning ikke kan utelukkes kan ikke rapporteres fordi diagnosen er usikker og fordi livsvarig behandling trolig ikke er nødvendig.
- Små navlebrokk/haleknekk/bittfeil eller lignende, som verken krever operasjon eller har betydelig negativ effekt på hundens livskvalitet kan ikke rapporteres.

Hensikten er ikke at alt skal rapporteres, men at informasjon om hunder som rammes av alvorlig arvelig sykdom skal være tilgjengelig for bruk i avlsarbeid. Innrapportering av arvelige, men lite betydningsfulle feil som bittfeil, kryptorkisme, navlebrokk, haleknekk osv. er ikke ønskelig, da det kan dreie fokus vekk fra de viktige utfordringene og bidra til for sterk seleksjon av avlsdyr, noe som igjen vil gå utover det genetiske mangfoldet.

Vi håper dere vil være positive til forslaget, og ber om at høringsvar sendes til kim.bellamy@nkk.no innen 22.5.2017.

Med vennlig hilsen
for Norsk Kennel Klub

Kim Bellamy
Avlskonsulent/veterinær